

Uredništvo i uprava
ZAGREB, MASARJKOVA 28a
Telefon 67-80

Uredništvo in uprava
za Slovenijo in slovenski del
Juljske Krajine
LJUBLJANA, Erjavčeva 4a

ISTARA

Narod, koji se određuje ma i jedne
stope krvlju i znojem otaca svo-
jih natopljene zemlje nije desto-
jan da se nazivlje narodom

POZABLJENA DESETLETNICA

Tiho i neopazano ješla mimo nas. Kakor bi nas težil spominjati, kakor, da bi se hoteli namerom izostaviti desetletnu obradbu naših dana u stvarjanju na emigrantskom polju in emigrantskih organizacijah. Najbrže svi veno in se zavledajo, da je obradbu defileto, zato ga odlagajo iz dna v dan, iz leta v leto, dokler se no hitko in mirno vesti odložil za večno. Mnogi trde, da nismo napravili od tedaj koraka naprej, šo več pa jih je ki trde, da smo šli celo nazaj in da smo bili na boljšem pred 10 leti, ko smo pričeli graditi in ustvarjati popolnoma na novo, kakor pa danes ko zivitarimo med nedograjnimi stenami emigrantsko organizacijo in pod lukajasto streho emigrantsko ideologijo.

Pred 10 leti je bilo. Polni vere in optimizma, obrušeni in jekleni so prihajali iz boja v emigracijo. Prepričani so bili v skoro rajno zmago pravice in poštenosti, verovali v svojo in narodovo silo, da vzdrži in zmagaja. Zato so čutili potrebo po organizaciji. Zato v skupnosti je moč, le v slogi je zmagaja. Le to vkrup, je vkrup uboga ginja. In pričeli so se obratiti raztreseni udi od Triglava do Bistrenice. Počasi in oprezno so polagali temelje organizacij, ki naj bi bila enotna za vsa država in vsa lude. Ko bene razlike ni bilo med emigranti, nobene razlike po krajih, po jeziku, po prepričanju. Vse je vezala in spajala ena sama misel. Bila je to doba vrenja, kipevanja in navdušenja, doba brezmejnega in požrtvovalnega idealizma in ustvarjanja emigrantskih ustanov, ki niso poznali poklicnega dela za narodov blagor. Na teh temeljih ustvarjena organizacija bi bila postala nepremagljiva. Ustvarjena in močna predstraža č...

Dne 8. januarja 1928. se je vršil v Ljubljani ustanovni občni zbor organizacije in goslovanskih emigrantov (Orjem). Priprave so se vršile že proti koncu prejšnjega leta. Na običnem zboru je bil obrat in položen temelj organizaciji, ki je žvela radi zunanjih neprilic komaj dve leti. Zo v vsem svetu je začeluti ko bila in težila za tem, da po stano organizacija vseh emigrantov ne glede na njihovo naziranja in strankarske pripadnosti. Organizacija je gledala naš vprašanje kot celoslovo naravno vprašanje, kot del svetovnega vprašanja, ki ga ni moglo rešavati iz ožkega strankarskega, zaplankanega rodoljubarskega in reakcionarnega klikar skega stališča.

Organizacija je nalezela takoj na mnoge in težke ovire. Razumljivo. Vsaka novotarija naleti na odpor ljudi, ki jim je udobnoje hoditi po utegljenih potih. Ze beseda emigrant je bila sprejeta z ogorenjem in pobijanjem. Zato je bila v takih razmerah organizacija vezana le nase in na člane, po načelu samopomoči. Tudi zunanjo priliko so bile negodno in pojavilo se je važno vprašanje, kakšno zunanjo obliko in ustroj naj ima. Ali kulturna, ali politična organizacija na nekaki strankarski podlagi. Kulturne organizacije so že obstajale, treba je bilo nekaj novega, svežega in borbenega.

Tako je bila ustanovljena prva emigrantska organizacija, popolnoma nads-trankarska, po delu politična s formalnimi pravilni enakimi pravili drugih kulturnih organizacij. Mnogo trupa je povzročilo v naši javnosti, mnogo strahu je znatno v vsakom odpru so se rodili in na članstvu je bilo, da prode ali propade. Odsiki, gospodarski, kulturni, akcijski in organizacijski so pričeli takoj z delom, a tudi glavni odbor ni miroval. Pričel je ustanovljati krajevne organizacije po celi državi, pripravil tla za gospodarsko združbo, zave dajoč se, da je možno življenje in delo take organizacije je v gospodarski neodvisnosti in pripravil izdajanje prvega emigrantskega glasila.

Posebno težka je bila naloga zagotoviti sodelovanje zastopnikov vseh političnih in smelovonozornih struj v Sloveniji, pjer je in svetovni glavni odbor in kjer so bile prilike za tako delo najtežje. Doseči tak takega v tokratnih razmerah je bilo silno težko in skoraj nemogoče. Vsaka stranka je reševala nase vprašanje po svojo in samo ob volitvah, ko je rabila primorske krogljice. O tem poglavju bomo ob priliki še spregovorili.

Največ skrbi in dela je povzročilo vprašanje lista, ki naj bi bil vez med emigrantom ter med emigranti in domov. Bil je na razpolago odlični delavec, grmaste snovi, le denarja ni bilo. Na pomoč je prišlo tla tedanje Jugos. Matice, ki jo bila pripravljala finansisti list. Po daljših pogajanjih je dne 12. novembra 1928. ob osni občlnici Rapalna, izšla prva številka »Primorskega lista«. Za izdajatelja J. M. je bil podpisane predsednik dr. Janko Pretnar, kot odgovorni urednik pa Venturini Franc. član glavnega odbora »Orjem«. List ni bil glasilo »Orjem«, samo njegovo delo. Sprejet je bil z odobravanjem in številno naročnikov je lepo rastlo. Zal, da je moral list že čez štiri meseca na pot svojih delavcev, v emigracijo Preselil se je meseca februarja 1929. na Dunaj, kjer za je urceval pok. A. Gabrček. List je tudi v emigraciji prene

ISTARSKI SELJAK

Seljak, pastir i mornar, u mnogo slučajeva jedan te isti čovjek to je Istranin. U neposrednom i neprestanom dodiru s prirodom, sa zemljom i morem on umije da iz njih istisne, unatoč njihova siromaštva, sve što mu je potrebno za život.

Seljak, čovjek širokih prostora, svatao sa zemljom, prijatelj blaga, živi cijelu zimu zatvoren u kući, u staji čekajući kad će da svane lijepl dan, da bi mogao poći na rad, van u polje, u vinograd, jer njemu bez rada nema života.

Pastir, sa svojim stadom, svojim bijelim ovcima, živi osamljeno. Ništa ne zna o gradu, dalekomi neprijateljskom, malo zna o selu, od koga često po cijeli dan ne vidi drugo nego vršak zvonika. Za dugih dosadnih dana da ubije osadu on se znade zabavljati rezekanjem drveta, dilkanjem.

Mornar kome dani prolaze na ladji, među nebom i zemljom, na ribarenju ili na dugim plovidbama, radi. Radi i on ko crv grubi ledja, udaran burmama, zapljuskivan valovima.

Što radi seljak zimi kod kuće? Mnogo stvari, koje su mu potrebne za kućanstvo, mnogo je alata, koji bi morao imati, a nema sredstava da ga nabavi. I zato zimsko vrijeme iskoristava da sam izradi sve što mu je u gospodstvu potrebno. U krvi mu je inventoznost i njegove su marne ruke kadre da naprave skoro svaku stvar, koju bi inače morao do izradi obrtnik. Obrt nije zato u Istri bogzna kako razvijen, jer je seljak znao skoro sve stvari sam za svoju potrebu izraditi. Napraviti će si krevet, koji mu je potreban, napraviti vjenčanu skrinju kćerki, zipku djetetu, vile, grablje, uljanicu, solenku, škaf i brentu, i mnogo mnogo toga, što mu je u svakidanjem života potrebno.

Pastir, koji živi mjesecima vani po pašnjacima, livadama i šumama, tek rijetko dolazeći u dodir s drugim ljudima nema obično drugo oruđe ni oružja sa sobom do svoje »kosičice«. I njome on stvara čudesa. »Dilka« i dilka svakog dana, a ispod njegove kosičice izlaze krasne stabakerice, izrezbareni štapovi, frule i dvojnice, kojima će davati oduška osjećajima svoje duše.

A u to mudruje. Po cijeli dan u dodiru s prirodom, s ovcima, psom vjernim drugom i čuvarom, promatrajući veličanstvena nebesa s miriljadama bistrih zvijezda on stvara u sebi predložbu o svijetu, o životu, o morali, sadržim drukčiji od one, koja se uči u knjigama. I zato se često iz njegovih ustiju čuju izreke, koje svojom jednostavnošću i dubinom zapanjuju...

Mornar je nostalgican. Osobito onaj, koji plovi po dalekim morima, a to su u glavnom otočani. On je sav jedina čeznja za domom, kažnja za draganom u njem. I u tim časovima, u mislima na svoje kod kuće, kad je nezaposlen on radi i stvara. I on »dilka« u glavnom srca, okružena lišćem lovorovim, ili cvjetovima, koji bi imali da dragima njegovim kod kuće dokažu, kako je na njih za dugih putovanja mislio.

Baš je rezbarstvo veoma razvijen način pokazivanja osjećaja naših otočkih mornara, osobito onih s otoka Cres. — Kad ne »navigava« oni kod kuće znadu stvarati prekrasne stvari: divne klupe, kamšje za lulu, klupice, štapove i druge

stvarice, a sve to ukrašeno raznim ornamentima flore i faune otoka. Vjerenice na otocima mnogo drže do takvih darova svojih dragih. Zene, kada idu prati rublje mnogo se ponose krasno izrezbarenim »peranicama«, koje su im muzevi ili dragani izradili. Djevojke koje neznaju dragoga, da im ih izradi, ne će da idu na pranje s običnim peranicama jer je to sramota, nego si je makar posuđe od koje udaje zeno.

Još je jedna stvar, koja pokazuje divnu strpljivost ali i inventivnu naših mornara. To su zavjetni darovi. Zavjet je svečano obećanje Bogu da će se izvršiti ovo ili ono, ako Bog ispuni molbu čovjeka. Mornari nalazeći se u nevolji često se ovako zavjetuju. A kad bi zagovorom Božjim bili spašeni ili bi im Bog ispuniu želju oni bi se punim žarom bacili na to da svoju zahvalnost iskažu i vidljivim znakom. Po primorskim krčevima vide se tako mnogobrojne rukotvorine, od kojih su neke prave umjetnine, što su ih mornari za dugih putovanja izradili. Danas se na žalost ne daruje toliko rukotvorine vlastitog proizvodva, nego se kupuje obična srebrna srca, bez ukusa i ljepote. U nekadašnje zavjetne darove uložio bi mornar sve svoje znanje i umijeće, svu svoju ljubav. Prečesto su se darivalo slike. Njeseu to bile bogzna kakve umjetnine velikog formata. Obično je to bila omanja slika, na kojoj je gore bio označen svetica ili svetici, kojoj se je mornar u času potrebe zavjetovao, a odozdo je bio prikazan slučaj, kad je to bilo i kako se to zbivalo. Ako mornar ne bi znao sam to izraditi uvijek bi našao nekoga ili među drugovima ili među znancima, koji bi mu to izradili.

Nekada je naročito zavjetna crkva na Trstau bila puna takovih slika. One nisu vrijedile toliko kao umjetnine, koliko kao dokaz jednostavne vjere, običaja i nošnja naših pomornica i naših malih ljudi kroz desetljeća.

Ovi zavjetni darovi njeseu bili uvijek slike. Prečesto su marne ruke mornara znale izraditi s udivljenja vrijednom preciznošću čitave male jedrenjace iz drva, ili srebra.

Kod restauracije crkve na Trstau sve su te slike i svi zavjetni darovi uklonjene, što je svakako šteta, jer je to bilo čitav jedan mali muzej u glavnom Istarskog otočkog života.

VPLIV ANGLEŠKE BLOKADE NA TRŽAŠKO LUKO

Italija se bolj za Trst. — Blokada bo zmanjšala tržiški promet.

Agencija Havas poroča: Italijanski gospodarski krogi so zelo zaskrbljeni zaradi noostrivne blokade, ki jo bosia ta teden začeli izvajati Francija in Anglija. Italijanski gospodarske kroge zlasti skrbi usoda Trsta preko katerega je slo največ nepiškega izvoza v prekomorske države. Ako bo izpadel nemški izvoz, ki je še dosejel preko tržiške luke, bo to pomenilo za mesto gospodarske propast, ker tržiška luka za interni italijanski promet ne prilijaga mnogo v poštev. Veliko blaga, namenjenega v Italijo, ki so ga uvažali preko Trsta te tvoril premoz.

(Nemčija je zavzemala v tržiški luki 70 odstotkov tranzitnega prometa. Op. ur.)

VANJSKO POLITIČKI PREGLED

Rat na moru postaje sve žešći. Svak. dan nestaje u dubinama morskim po nekoliko brodova s dragocjenim tovarom i još dražocjenijim ljudskim životima. Prave hektomate. Nijemci su počeli bez milosrđa sipati mine po morima uz englesku obalu, puštaju ih da lutaju bez cilja i bacaju ih padobranima iz aeroplana, tako da je nemoguća ikakva kontrola. Mine lutaju po morima i si smrt i propast okupše Njemački aeroplani i njemačke podmornice izvođe vratolomne potHAVE, navlažuju na engleske brodove u njihovim lukama hoteti da demoraliziraju englesko pučanstvo.

Engleska i Francuska pribjegle su drugim sredstvima. Zaključile su blokadu svih njemačkih luka i ne puštaju ničije brodove koji izlaze iz Njemačke, te im nemilosrdno plijene teret.

To je izazvalo proteste kod neutralnih država, za čije je brodarstvo nastalo sada zlatno doba, iako je skopčano s velikim opasnostima. Prevozne su tarife valredno velike, pa se i zaslužuje na veliko. A osim toga zaraćenim je državama svaka roba potrebna, pa je se može prodati i ne pitajući za cijenu. Osobito živine, namirnica i sirovine.

Belgija, Nizozemski i Norveški ratari. Italija, pa i Japan upravilo su zbog toga ostar protest Engleskoj. Ona je izjavila, da će te prigovore prihvatiti, ali da blokada za sada ne će odložiti.

Dok se te dešava na zapadu na istoku Njemačke nižu se upitnice. Njemačka neprestano naglasuje da je s Rusijom u najboljim prijateljskim i savezničkim odnosima. Čak je prije par dana potpisao ugovor prema kojemu će Rusija Njemačkoj dobiti 800.000 tona nafte. S druge strane opet list kominternalne napada Njemačku, da vodi imperijalistički rat. Članak koji je izišao u tom moskovskom listu napisao je vođa njemačke komunističke stranke, koji živi u Moskvi, W. Florim. On kaže: »Mi njemački komunisti tužimo njemački listi rat protiv Engleske i Velike Britanije. Tako Florim, koji je opetivativno kominternu namjeru suradnik šefa kominternne poznatog Dimitrova.

Kad se zna da su kominterni i sovjetska vlada zapravo jedno te isto nameru se zalista pitanje koje je pravu lice S.S.S.R. koja u isto doba sklapa s Njemačkom prijateljski savez i obvezuje se da će joj dobavljati živine namirnice i nafte za vođenje rata, a s druge strane ju napada da vodi imperijalistički rat. Kakve su namjere Rusije? Ne misli li ona pustiti Njemačku da se izmrvira u ratu na zapadu, pa da onda provede neke svoje skrivene planove?

Italija koja je svečano izjavila da je ona ispunila sve savezničke obaveze spram Njemačke ne zaboravlja pri tom i na drugoj strani štitići svoje interese. I ona ostaje »neutralna« pod oružjem. Trguje na veliko, koncentriro plovo po svim morima i koncentriro skore svu pomorsku trgovinu u svoje ruke. S Velikom Britanijom sklupa važan ekonomski sporazum, kojim joj Engleska priznaje prisajedinjenje Albanije. Francuska i švicarska povlače sa talijanskih granica svoje čete. Znak, da se s te strane ne smatraju ugroženima, što mnogo znači.

Ali na Balkanu se Italija ne osjeđa sigurnom. Francuski list »Temps« javlja o »podmukloj talijansko-ruskoj borbi na Balkanu« i kaže: Svi znaci pokazuju da su se već uhvatile u koštac na Balkanu dvije velike sile: fašistička Italija i boljševička Rusija. Dok Njemačka za sada ne pokazuje na tom odsejku nikakvih znakova političke akcije, između Rima i Moskve vodi se podmukla borba koja se sve više osjeđa. Fašistička štampa piše, da boljševici na Balkanu razvijaju veliku agitaciju. Sav Balkan da je vez mirniran komunističkom propagandom. Ova agitacija da je uperena protiv ideja i protiv bataljona, kojima stoji na čelu Mussolini

Isrodnog kruja

Predavanja seljacima na Pazinštini

Pazin — Proše nedjelje održana su u Trvižu, Bernu i drugim našim selima po Pazinštini predavanja o autoritit, a ujedno su tom prilikom bila dodirnuti i mnoga druga politička pitanja. Tako se je opširno govorilo o godišnjici sankcija, o svrsi antiarbijske bitke, o sadanjemu političkom položaju Italije u svijetu i mnogu drugoga. Na Buzeštini, u Cepiču, u Plićmu i druguda. Sastanke je organizirao svagdje mjesni fašio. Mnogo je potočeka bilo s jezikom, jer naši seljaci nikada predavače razumijeli.

Loza se opet gaji

Pored — Odmah nakon okupacije člena je istarskim vinulna tako strašno bila pala, da se uopće više nije isplatio gojiti vinovu lozu, jer je obradivlje vinograda stajalo više truda i troška nego što se je za vino dobilo. Uslijed toga su mnogi vlnogradari počeli kćiti vinograde i sijati žito, pogotovo, kad su ono bile započele žitne bitke. Falilo je kruha. Sada međutim izvrsna istarska vina sve su više tražena, pa se je opet počelo s gajenjem vinove loze. Rasadnici prave s amerikanjskim mladicima vrlo dobre poslove. Prodaje se 1000 mladica po 130 lira. Tko želi nabaviti lozu valja da se prikladi sada od 1. studenoga do najkasnije 31. prosinca. Loze će moći podići sa rasadnika u Novigradu (Cittanova) od 15. veljače do 15. ožujka.

Cijena drva

Pula — Cijene gorivom drvu povišene su, kako smo to već zadržali prijavili, na 13 lira za kvintal, odnosno, s dostavom u kuću na 16 lira. Izdano je saopćenje, da će se strogo kazniti svakog trgovca, koji bi drva skuplje prodavao, a isto tako, ako bi drva bila loše kvalitete ili mokra.

Sajam u Buzetu

Buzet — Na 18. o. ml. održan je u Buzetu sajam. Dan je bio jako lijep, kupaca je bilo veoma mnogo, ali blaga vrta malo. U sveanu je prodano 26 volova i svi telet koliko ih je bilo. Mnogo je prodano prašćica za uzrok. Blago je zdravo.

Vino uz svako jelo

Da bi se propagiralo potrošnju vina, određeno je da se u buduću u gostionama uz svaki obrok dade četvrt litre vina. Cijene ručka ili večere imaju se prema tome razumljivati s uključeniim vinom.

Žuljevi

Pula — Puljska prefektura javlja: Radnici, koji su iz Istre pošli na rad u Abesiniju poslani su u toku mjeseca rujna svojim porodicama 62 novčane doznačnice u ukupnoj vrijednosti od 23.230 lira. Nije lak rad pod žarkim afričkim nebom. Ali eto, bolje i to nego da im djeca i žene kod kuće skapavaju.

Umrla Fanica Host

Rijeka — Ovdje je umrla u dubokoj starosti Fanica Host, malika današnjeg ministra Host-Venturija. Hostovi rodom su iz hrvatskog sela Hosti na Kastavštini.

Neobjavljeno

Vrsar — Proše nedjelje vladalo je na Rovinjski tako nevjericima, da su mnoge barke, koje su se natarile na ribanju dalje od obale skoro nastradale. Jedva su se jedvice pojedine ribarske ladje uspjele na vrijeme skloniti u vrsarsku i funtanski luku. Za jednu barku, za koju se držalo da se je potopila, ustanovilo se kasnije da ju je nevjericima zaniheto čak gore u Umag.

Otrovao se ugljenim plinom

Pula — Vratar u puljskom arsenalu Josip Tončić, 41 godinu star, nadjen je mrtav u svojoj sobici. Tončić je bio samac. Zena mu je umrla, a jedinac sin živio je u jednoj kolektivju, gdje je pohađao školu. Jočim je on životario s malom plaćom u jednoj maloj sobici. Zena, koja ga je posluživala nalazila je već dva dana zaključena vrata, a kad su ih silom otvorili, našli su Tončića mrtva. Ugušio se od plina, koji je nastao izgorjevanjem ugljena.

Lihvarjenje uljem

Vodnian — Na Vodnjanštini se ljudi boje da ne bi nastala oskudica u živečnim namirnicama, pa se opskrbljuju čimod tko može. Iako je cijena ulja službeno utvrdjena za 9 lira po litri, pojedine žene idu od sela do sela i prodaju ga krišom čak po 12 lira litru. Narod kupuje ko lud, jer se svi boje strahašnjice. Vlasti poduzimaju korake i upozoruju pučanstvo neka ne kupuje robu od tih prodavačica, ali čini se bez uspjeha.

Strajk u rudniku »Monte Promina«

Knin — Ravnateljstvu rudnika »Monte Promina«, koje se nalazi u Trstu, uputili su radnici ovih dana zahtjev za zaključenje kolektivnog ugovora. Ujedno su od ravnateljstva u Trstu zahtjeli da se ukloni direktor rudnika ing. Wonko, koji da se teško ogrješio o narodne interese onoga kraja, a i da se teško zamjerlo radnicima. U ugljenokopu radi oko 1000 radnika, a rudnik je vlasništvo talijanskog kapitala. Uprava rudnika je u Trstu.

Sedem novih vrtceev «Italie Redente»

Trst, novembra 1939. — Za svojo dvajsetletnje postojanje društva »Italia Redenta«, o kateri smo obširno poročali v našem listu pred nekaj meseci, je to društvo otvorilo sedem novih otroških vrtceev v Julijskij Krajinij. Dosada je bilo 193 vrtceev tega društva, ki so bili posejani po vsem Primorskem, s sedmimi novimi bo njihovo število doseglo 199. Število otrok, ki so posejali to vrtce, se je tako dvignilo od 8.500 na 8.800.

Teh sedem vrtceev je tako-le razdeljeno: novi otroški vrtcev v doberdobskij občini v katerega pohaja 70 otrok, novi otroški vrtcev v lovraniskij občini (v Dobrikuh) s 25 otroki, novi otroški vrtcev v Masci (Kopriva v furianskij nližini) 15 70 otroki, novi vrtcev u Logu (Bovo) 28 otrok, novi otroški vrtcev v doberdobskij občini (v Zalošah) za 30 otrok, novi otroški vrtcev v ribemberskij občini (v Smarju) in novi vrtcev v temeniškij občini. Od teh samo dva se ništa odprta. Ujajo pa, da ju bodo odprli že za Božić.

Sušaćki nogometasi u Puli

Pula — U nedjelju dan 24. o. ml. došli su sušaćki nogometasi od kluba »Orient« u Pulu, da odradju revans utakmicu s ovdješnim klubom »Grión«. Ona dva kluba su se dosad već česta susretala na zelenom polju. Zadržiput je »Grión« gostovao na Sušaku, pa je protiv Sušaćana izgubio sa 3:1. Sada je pak »Orient« izgubio sa 3:2.

Aluminij nadomestuje baker

Zaradi avtarikije in zaradi pomanižanja bakra vsled sedanjih razmer v Evropi, je bila Italija prisiljena rešiti ta problem, ker nima bakrenih rudnikov in je navežana za uvoz. V italijanskem uradnem listu »Gazzetta Ufficiale« je sedaj izšel dekret, ki omujeuje kjer je je mogoče uporabo bakra. Baker bodo zamenjali s aluminijem in kakor pisajo bodo električne instalacije skoro v popolnosti iz aluminija, katerega ima Italija v izobilju. Dekret stopi v veljavo za dva meseca po objavi. Prav tako bo aluminij nadomestoval tudi rarne železne dele, kjer bo to le mogoče.

Velika tatvina v II. Bistrici

Trst, novembra 1939. — Pretelki četrtek ponoči so tatovi, ki so terzali možno burje, obiskali trgovino trške vojske. Razbili su železna in okna, ki so bila zelo močna in se je mislilo, da jih bo teško odstraniti in tako prišli v trgovino. Pokrali su mnogo blaga, nogaibje, ki škodo cenijo na 10.000 lir. Karabinierij pridno iščejo storilce.

Kdo ve za Marijo Grauner por. Serdoč?

Tržaško sodišče je objavilo v »Piccolo notico«, da iščejo Marijo Grauner por. Serdoč. Dne 3. aprila 1939, je umrla Grauner Anton, ki je zastupil precejšnje premoženje. Za razdelitev dediščine su bili poklicani: žena Jurč Orbic vd. Grauner Marija, brat Matej Grauner in njegovij potomeci ter sestra Marija Grauner por. Serdoč. Za njo nijaljo nikakave vesti že od 1. 1913. Ceprav so polzvedovali za njo povsod, nikjer niso mogli najti nobenega sledu. Sedaj pa zahtevajo dediči od sodišča, da bi jo proglasilo za mrtvo. Sodišče je oglasilo, da jo bo oklicalo za mrtvo, ako v roku šestih meseccev ne dobi o njej nobenih glasov.

ZOPET NESREČA S STARO GRANATO

V tržaško bolnišnico so pripeljali 20-letnega Milana Poljsaka iz Ribemberka. Z veliko rano nad levim otešom. Njegov brat Ciril, ki ga je spremljal, je povedal, da je Milan pri delu na njivi zadel s krampom na staro granato, ki je eksplozirala. Če ne nastopijo komplikacije, se bo moral Milan zdraviti pet tednov.

PADEL POD KAMJON, KO SE JE VRACALO OD VOJAKOV

Gorica, novembra 1939. — Teška prometna nesreča se je zgodila dne 19. t. m. na cesti pri Solkanu. Tega dne se je v vselem razpoloženju vračalo domov od vojakov 25-letni Stanislav Ipavec, stanujoč v škodniku pri Kanalskem Kalu. Vojake je služil pri 11. regimentu bersaljerjev v Gradiški. Z odpuštnico v rokah se je podal iz kasarne, zajahal kolo in jo potegnil proti Gorici. Pri Solkanu pa ga je doletela nesreča. Nasproti mu je prišel velik kamjon, ki je imel prikolicu. Morda se je Ipavec prestrašil, ko je nenadoma zagledal na ovinku kamjon, ali pa se mu je pripetilo kaj drugoga, to se še ne ve, ter zadel z glavjo ob prikolicu. Rana na glavi je bila strašna. Ipavec je umrtilo kar na mestu. O nesreči so ljudje obavestili karabinerje, ki so odredili, da je bilo truplo prenešeno v solkanski mrtvašnico. Tragičen konec mladeniča je vzbudil pri vseh sočutje.

— Buenos Aires. — Poročila sta se Valentin Plisk, doma iz Ravni nad Stanašom in Gizela Vodicar. Novoporočencema naše čestitke!

DROBIŽ

Sveta Nedilja kod Labina. — Pretproše nedjelje svečano je instaliran u Svetoj Nedilji kod Labina novi župnik Antun Lazarić (Lazzari). Bilo je prisutno veoma mnogo svečenstva. Propovijedao je isprva labinski dekan, a iza njega novi župnik.

Križa. — U raškrom rudniku kod Labina zaposlen je Križanac Morsije Buganin, mladić od 20 godina. Slomio je desnu nogu na radu.

Pula. — Kažnjeni su ovi trgovci: Marjerović Katarina iz Marčane, jer je prodavala tjesteninu po 3.15 umjesto po 3.10 lira. Globljena je sa 400 lira. Isto tako je oglobljen sa 450 lira Antun Peruško iz sela Peruški, jer je prodavao brašno po 2.15 umjesto po 2.10 lira.

Pula. — 4 godišnja kći doktora Viktora Stančića (Stagnj) šeućući s ocom na Monte Zaru pala je nesrećom na bodiljkaivu žicu. Jedan šiljak probio joj je desni obraz i prodro ravno do oka, koje je također ozlijedilo. Na sreću je želenica ostala djetetu neozlijeđena.

Pula. — Cijena svježih jaja utvrdjena je sa 1.40 lira po parnoj odnosno 70 centezima po komadu, što bi u dinarima iznosilo oko 1.70 dinara.

Pula. — U roku od osam dana imaju priljiviti svi trgovci, industrijalci i postolari galina koža, bilo sirove, bilo strojene. Bez specijalnog odobrenja koža se ne smije prodavati.

Ilirska Bistrica. — Pred nedavnim je umrlj znan posetnik in lesni trgovac Anton Lukan. Pokojnik je bil mnogo let bistriški župan. Sožalje!

Tolmin. — Vojaški tovarni avto se je na ostrnem ovinku zvrnil po strmom nohodu, ko je vozil les iz Sv. Lucije proti Lencnu. Na avtomobilu je bilo tudi devet vojakov. Pri padcu su vsi dobili teže ranje. Bez specijalnog odobrenja koža se ne smije prodavati.

Komen. — V Velikem dolu je zgorila hiša Antonic Žerjavlove. Uničeno je vse poljsko orodje in drugo blago. Škoda je 10.000 lir.

Črničje. — Dne 3. decembra bo praznovao dekan Loize Novak 25-letnoco nastitovanja v naši vasi. Čestitamo!

Trst. — Umrlj so: Goduñ Ivan 30 let. Peret Emil 33. Dodič Ivan 33 let. Kojman Rudolf 55. Halek Fran 78. Filčić Marija 83. Vodopivec Ivan 63.

Trst. — Pred dnevi je nenadoma umrlj dr. Julijan Jurcvoj, specialist za ginekologiju. Rojen je bil v Cavtatu in čeprav je bil naša krvi je postal zagrižen protivnik našega ljudstva ter se aktivno udejtvoval v vrstah dalmatinskih Italijanov.

Trst. — Dne 25. t. m. so oblasti zaprele za 3 dni dve trgovini zaradi povisjanja cen. V Kosani je bil javljen oblastem Anton Benčar, ker je skrill 36 kg sladkorja.

Dekani. — Oblasti so zaprele za tri dni trgovini Josina Stančića in Margarete Mahničeve, ker sta prodajali blago po višijih cenah.

Nabrežina. — Na železiški projekci med Nabrežino in Prosekom so neznanik ukradli 62 zvitkov bakrene žice.

Gorica. — Umrlj so: Silič Fran 56 let. Strančič Josip 53. Drašček Anton 33. Ipavec Stanislav 29. Jamšek Ivan 56. Hoban Dominik 29. Terčič Katarina vd. Feltrin 63. Zerjal Avgust 53. Keršgan Ernesta 33.

Štanjel. — V Kobrijlavi so aretirali 25-letneca Bernarda Furlana. Zalotili so ga v času, ko je kuhaj žanje. Karabinerji so ob tek priliki odnesli 19 litrov žganja in vse priprave.

Deskije. — 20-letnemu Stanislavu Bitezniku je v rokah eksplodirala svetiljka na karbid. Prepeljali su ga u bolnišnico s težkimi poškodbanami in s opekljinami l. in 2. stopnje.

Kanal. — Pri delu sij je 29-letni Jernci Tronkar zlomil nogo. Prepeljali su ga u gorisko bolnišnico, kjer bo morao ostati 60 dni.

Vipava. — Ob cesti pri Št. Vidu su neznanik potralji železne klinke na teletražilski drozovnih. Karabinerji pridno iščejo storilce.

Vipolže. — Z nogo pod voz je prišel 19-letni Ivan Škočaj. Z zlomijeno nozoo su ga odveljali u gorisko bolnišnico.

Vrabcje nad Št. Vidom. — Te dni so fašisticne oblasti podelile naši vasi radijski aparat, ki je namenjen za vzvezo domaćinov. Poslušali bodo predvsem govore fašisticnih vodij in kmetske ure. ki ih odjavljajo italijanske postaje.

Števerjan. — Ko je nesla težak koš krompirja, se je Karolini Marasovi spodrsnilo, tako da se je pri padcu zlomila desno roko.

Prosek. — Po dolgi bolesti je umrlj Rudolf Puntar, posestnik in mesar. Sožalje!

Trst. — Pri delu u ladjeđelnici sv. Marka je postalo slabo 43-letnemu delavcu Antonu Banku. Pri tem je padel tako nesrećno, da si je prebil lobanjo. Zdravnici je malo upajo u njegovo rešitev.

Gorica. — Med 40-letnjim Petrom Lipičarjem iz Kala pri Kanalu in 34-letnjim Josipom Humarjem je prišlo zaradi prodaje sena do prepirja. Tuda su prvi povorivili, ki sta in sklenila u gostinji je prišlo do ponovne prepirja u katemer je Lipičar dobil teško brco ter padel in si zlomil nogo. Humar je bil priljaven oblastem.

Trst. — Umrlj so: Bunc por. Lasie Leopolda 69. Antonič Nidija 12. Cuk vd. Brüll Ana 82. Benčić Anton 56 Živec Gvidon 45. Perot Perjet 39. Javorovi vd. Nušak Božena 87. Gergolet por. Petelin Ivana 35.

Boršt. — 25-letnemu Zorku Černeki iz Sobrežičev je počiva v rokah becniscka lampu. Odneslo mu je dva prsta.

Opatija. — Novi autobusni vozni red za nedjelje i sveteke uveden je na pruzi Opatija-Lovran. Zadržni autobus iz Opatije odlazi u 22.45 u Lovran, a vraćae se iz Lovrana u 23.15 u Opatiju. Ovakj autobus ima priljikanje na onaj koji odlazi iz Opatije u Rijeku.

Rijeka. — Raspisan je natječaj, prema kojemu Ministarstvo za promet traži 8 telegrafista kontraktualne, koji moraju znati hrvatski i njemacki. Ti će telegrafisti biti postavljeni na njemacku odnosno jugoslavensku granicu.

Opatija. — U Adida Abeci izlazi list »Impero illustrato«. U posljednjem broju tega lista objelodanjene su dvije slike Opatije uz nekoliko riječi o tom našem kvarnerskom biseru.

Boršt. — Umrlj pri Trstu: 5. novembra t. l. je umrlj znan Luka Sećinac, katemer je bio vojno sodevol pri naših narodnih društvih u Borštu.

Vipavstvo. Štirje domaći fantje su bili zaradi slovenskoga petja pozvani pred konfucanjsko komisiju u Gorico, ki jih je obsojala na večetno konfinacijo.

Bazovico. Tukajšnji politični tainik je pred časom prepovedal peti u slovenskem jeziku in prodajati »Jutro«. Ker pa je kradelj iz strankine blagajne, je sedaj izveobli veliko besede. Zato smeoo domaći fantje zopet mirno peti in tudi »Jutro« is zopet na prodaj.

Marezig. Nekateri delavci iz naše vasi so se dali slišati. Eden od njih je pri tem držal na prihiti kosir in kladivo. Zaradi tega su ga pozvali na karabinersko postajo, kjer so ga aretirali in enali v zapor.

Sv. Vincenta. Naše mladice učij predvojničke vižbe učitelji Mattiasio Giuliano, koji se je prilje vazo Matijašič, a je doma iz Pazina. Oni je naše mladice, koji nisu upisani u stranku pozvao iz reda. Martina Matijašič iz Rezanca je išćuškao, jer je rekao, da se u stranku ne može upisati, jer nema vremena da polazi na strankine proslave. Postije je bio Matiasio pozvan ioh karabinerjima, te su mu tamo prišli i kazali: Ako se neće upisati u stranku, nekada u Jugoslaviju, te da mu ne će više dati dobrih informacija o njemu.

Velj. Repen. — 60-letni Josip Raurbar je nadel s senika. Pri padcu si je zlomil noco in se teško ranil na glavi. Zdraviti se bo morao 6-8 tednov.

Milje. — Kes veliko teško je imela Karmela Benčur por. Vivoda, ker je našla na nekaj dneih svojo denarnico, u kateri je bilo 813 lir.

Dolina. — Na stopnicah se je spodrsnilo 72-letni Ivan Praselovi. Pri tomu si je zlomila nogo. Zaradi visoke starosti bolnice bo zdravlje precej komplicirano.

Gorica. — Stefan Silič star 60 let iz Renč je bil kaznovan zaradi kraje u 400 lir den kazni in 20 dni zapore. Fred prizivnik sodiščene je bil onrešćen zaradi nomanjanja dokazov.

OVOM BROJU LISTA

prilozili smo uplatnice Poštanske Štedionice. Molimo sve pretplatnike, u koliko još nisu podmirili svoju preplatu za tekucu godinu, da to sada svakako učine.

One pretplatnike, koji su nam u cijelosti podmirili preplatu za tekucu godinu, molimo, da si zadržae uplatnice za drugi put, i molimo da nam oprostite što smo i njima prilozili uplatnice, ali iz tehnicke razloga nije bilo drukčije moguće.

UPRAVA.

MANJINSKI PROBLEMI

SEOBA BALTičKIH NIJEMACA

»Obzore donosi: Bivši glavni urednik velikog njemačkog lista u Rigi dr. Schlemann, koji je dugo vremena bio član ložiškog parlamenta, a ujedno je podpredsjednik narodnosnoga kongresa (kojemu je predsjednik dr. Vilfan), izjavio je dopisniku jednog švicarskog lista, da kao častan čovjek i kao kršćanin ne smatra potrebnim da se pokorij zapovijedi, koja je došla iz vanu, da napusti dosadašnju domovinu i pođe u Reich. Schlemann je izjavio, da su se mnogi Nijemci u Ložiškoj i drugim zemljama dali zarazit panikom koju je sijala izvjesna propaganda. Na članove njemačke manjine vršila se i moralna presija, budući da se isticalo svakom zgodom da oni koji nee narang u Reich nisu pravi Nijemci. Međutim Schlemann i njegovi istomišljenici smatraju nečasnim i zlim djelom napustiti svoju zemlju u kritičkim okol-

nostima bijegom kapitala, koji je nužna usele u zemlju, koja silu svoje državljanine da prihvate potpuno oprečno mišljenje i njegovu pristaje neće da se posljedica evakuacije. Osim toga Schlemann uvjeren je, od onoga, koje su do sada ispovjedali. To se odnosi u prvome redu na njerska i pravna pitanja. Članovi njemačke manjine teško zemlju pritišću koji dolazi u njemačke strane i s ruske strane, ali nije tako u Mađarskoj, Jugoslaviji i Rumunjskoj. U tim zemljama živi oko 2 milijuna Nijemaca, koji neće napustiti svoju zemlju i svoje imanje tim više što svoj imetak ne bi mogli sobom ponijeti nego bi morali dozvoliti, da se Reich namiri putem kllingra, koji bi omogućio uvoz velikih količina živećnih namirnica, a da se ne plaća u gotovu. Presjednici u Reich oni bi dobili za uzvrat njemačke marke ili bonove.

Nijemci u Slovačkoj

Komentirajući govor slovačkog ministra predsjednika Tučke, koji je spomenuo plan o iseljenju njemačke narodne manjine iz Slovačke, berlinski dopisnik »Neue Zürcher Zeitung« a ističe, da se time mijenja čitava njemačka politika prema Slovačkoj, budući da je isključeno, da bi Tučka govorio, a da nije dobio poticaj i ovlaštenje iz Berlina. U svom govoru Tučka je izjavio da Slovačka zastupa narodnosno načelo, koje je iznio Adolf Hitler, a prema tom načelu zalazao se i za preseljenje narodnosnih grupa. Ovo će načelo — rekao je Tučka — biti svedeno provedeno, gdje do sada iz različitih razloga nije moglo biti provedeno, kako bi konacno u Evropi zavladao trajan mir.

Pitanje je kako se ovaj plan slaže s osnivanjem posebnih vojnih formacija za njemačku manjinu u Slovačkoj. Koliko se može zaključiti iz teksta Tukkinog govora, koji je objelodanjen u Berlinu, slovački ministar predsjednik nije odgovorio na to pitanje. Kako je poznato nedavno je osnovan njemački pješadijski bataljon, kolom se prilikom izriječkom spominjalo da je to prva formacija takove vrste, te da će doskora biti osnovane daljnje čisto njemačke formacije slovačke vojske. Prigodom održavanja mađarsko-slovačke granice njemačko-talijanskom arbitražom dne 2. studenog pr. god., jasno se ojačala njemačka tendencija, da što veći broj Nijemaca bude obuhvaćen novom slovačkom granicom. Krivudava črta nove granice posljedica je ovoga njemačkog nastojanja. Time se očito htjelo, da njemačka manjina u Slovačkoj ojača te da bude snažan instrument njemačkog utjecaja u onome dijelu Evrope.

Iseljavanje Nijemaca

iz Estonije potpuno je dovršeno, dok se u ostalim baltičkim zemljama još nastavlja. Navodno će se iseliti tri petine stanovništva iz poljskog grada Lodza. koji je ušao u sklop Njemačke. Grad ima 600.000 stanovnika, od toga 270 hiljada Poljaka i 250.000 Židova, a samo 80.000 Nijemaca.

O slovenski manjšini u Nemčiji ter o nemški v Sloveniji

Novosadski »Dane« prináša članek, ki ga je nemško glasilo »Deutsches Volksblatt« napisalo o slovenski manjšini v Nemčiji ter o nemški v Sloveniji. V nemškem članku je rečeno: »Te manjšine so slabe, vendar tude, majhne, pa žilave«. Nato nemško glasilo prináša članek »Koroškega Slovencu« o slovenstvu ter članek »Gottscheer Zeitunge« o lju-

JURINA I FRANINA

Franina: Kuc-kuc!
Jurina: Naprid!
Franina: Faljen Bog
Jurina: I Marija!

Franina: A ča mi delaš, Jurino, osam dan te nis vidila, ne greš van iz hiže. Aha, sigurno si bolan, kad si si zaveza glavu.

Jurina: A nis bolan, nego neka šumovina mi je u glavi i kako da mi u njoj mlata se cipl. Zato si moram držati vajak mokru krpu na njoj.

Franina: A ki vranici ti je? Kakova te je to zala bo dopala?

Jurina: Ma ni bolest, nego znaš sve mi se miša u glavi, od tih silnih letar ča ni svaki dan dobivan.

Franina: Oho? To si i ti posta, kako neki Rusvel, ču govoru da dobiva po 7 milijuni letar. A ki ti ti to piše?

Jurina: A naši ljudi. I svih kraji svita štiju ti oni tše našo dvi ćakule, pak svaki misli da je najpametniji i bi stija da mi da kakov dobar »savjete«.

Franina: O to je lipo, kad moreš čuti dobre »savjete«. Lipa i dobra besida vajak dobro misto najde.

Jurina: Kakov bot da, ma kakov bot i ne! Sušaj ča mi jedan piše: Dragi moj Jurina, vidi se da ste stari i da drugi ne znate ča pišete. Vi ste napisali ništo za Kineče. Vidim da ne držite dosta s njima. To je već nego smrtini grih. A kad tako munjeno pišete kako do sada, da znate, od danas ne ču drugo da štijem te vaše munještine.

Franina: I svadili ste se na kineskom pitanju?

Jurina: Smo! A slušaj ča mi drugi piše: Sram vas budi. Vi ste zabili ki vas je odhranjiva i ki van je dicit spasija i ki van je kruha dava. Svega mi je dosta. Od danas ne ču drugo da štijem te vaše munještine. Vi ste se tako zagledali u kapot, da ste pozabili da van mora biti najbliža kušlja.

Franina: A ča piše ovi drugi?

Jurina: Uti piše jušto ubrunuto: Ča mislite vajak samo na utu košulju. Da nimate kapota koji vas ugrne bite se siedi i u samoj košulji. Zato ne pišite mi drugo o košuljah nego samo o kapotu. Ako ne mi smo finili.

Franina: A ki bi hi vranici sve zadovoljija. Nego ča piše uvi treći. To je nika duga kobasica.

Jurina: Ovi pak se jadi, žašto na sve mučimo. Udri uvaga, udri uvaga, miati dešno, užgi livo, neka se vidi ča je ki i ča je deleva u ovih 20 lit. Da se zna ki nas je sramotija.

Franina: A gledaj uvi četvrti piše jušto ubrunuto: Nemašete se svaditi ako Boga znate. I da niste nikad jezu grdu bedu. Kadovi smo da smo, naš! smo.

Jurina: A ima čovik pravo, ma ča će uni prvi reći na to?

Franina: Dragi moj, ko budeš ti gleda na uno ča bi stili ovi, a ča ne bi stili oni, da pišeš onako kako bi svaki štija,

bezni do rodne koševske grude. — Novosadski »Dane« dodaje k tomu samo eni stavci: »Primerljiva obeh manjšini ni srečno izbrana: ker ne živita obe pod enakimi življenjskimi pogoji.«

Židovi narodna manjina

Kako se u rumunjskim političkim krugovima izjavljuje, vlada će uskoro ustupiti novi režim za rumunjske Židove, koji će biti tretirani kao narodnosna manjina s nekim ograničenjima na političkom polju.

Sovjetska propaganda u Podkarpatski Ukrajini

»Slovenska svoboda«, list, ki izhaja v Prešovu, poroča iz Ugorzoda, da se je po vsem Podkarpatju začela silna agitacija za priklonitev Podkarpatske Ukrajine k Sovjetski Rusiji. Novo sosedstvo je Mađare tako oplašilo, da si ne upajo nastopiti proti temu gibanju z enako ostrošću, kakor so sicer navajeni nastopiti proti vsakemu pokretu, o katerem smatrajo, da je naperjen proti njihovim interesom. Mnogo podkarpatskih škol v Ukrajini se zbežalo v Rusijo in se naselilo v tamkajšnji ukrajinski rev. publikii, kjer so ustanovili središča za ukrajinsko izredno v Podkarpatju. Da bi zavrla njihovo akcijo je začela mađarska vlada na vsi mož podpirati veldokorsko smer, ki jo vodi znanil podkarpatski politik Brodi.

Slovački dječji časopis u Jugoslaviji

U Bačkom Petrovcu i okolini živi mnogo naseljenih Slovačka. Oni imadu i svoje škole. Sada su ovi Slovački počeli da izdavaju dječji časopis na slovačkom jeziku. Ime ovom dječjem listu je »Naše Sinček« (Naše sunače), Casopis izdaje je Matice slovačka u Jugoslaviji. Izlaziti će mjesečno za vrijeme školske godine. Uredjuje ga Ada Petrovič, a ilustracije črta Z. Medvedova. Uredništvo i uprava nalaze se u Bačkom Petrovcu. U ovom slovačkom dječjem časopisu pokazuje se izliti u nastavljen roman »Mat Lovačka« Dječa velikog sela«, dakako u slovačkom prijevodu.

ZAHVALA.

«Gđa Bošana i g. Milan Dukić, dr. tin. iz Zemuna, umjesto vijenca na grobu svojeg preminulog kumeta Maje Pira, ušteno iz razreda osnovne škole, kranje vadžupolnog potpučovnika g. Franje Pirača, darovali su Udruguju Jugoslavena iz Istre, Trsta, Gorice i Zadra u Zemunu, stotu od Din 100.—»

brzo biš poš a vragom, potari ga sveti križ. Zapameti ča ti govorim: nikad ti ne ćeš moći svakoga zadovoljiti. Jeno misli oni ča živi u Gjevgljiji, drugo misli oni, koji se nastanija u Vojvodini, treto misli oni, koji živi u Zagrebu, četeto oni na Sušaku, peto oni u Dalmaciji, šestto oni u Ljubljani, sedmo oni u Mari-boru.

Jurina: A je! Jedan je trdi narodni, drugomu je sve svejedno, treto je jeno malo crien i gleda sve kroz criene očale, četvrti bi stija da je sve zeleno, peti štima veš popa, sedmi pak popu-jiju. Jenom je preveć ono ča je drugom premalo i tako nikad svi zadovoljni.

Franina: Dragi moj, ki je pametan če nas razumiti, i če znati, da nam je potrebna i košulja, koja nam je najbliža i kapot, koji nas grje da se u košulji ne sledimo. I da kakov put valja povidati kakovu besidu s kojom ki ter ki ne će biti zadovoljan, ma mora znati da će s njom biti zadovoljan uni drugi i treti, pak za volju unega drugega i tretega brata valja da proguta. Ašto dosta gutamo i mi dva.

Jurina: A je! I najveć gutamo uni bot, kad nas primu za gušu, pak nan ne daju izreći ni jedne pametne beside.

MALE VIJESTI

Prilikom posljednjeg zasjedanja užeg dijela Jugoslovensko-talijanskog stalnog privrednog odbora postignut je sporazum o izvozu našeg uglja u Italiju.

Na osnovu ovog sporazuma izvest ćemo u Italiju do maja iduće godine oko 20.000 vagona našeg uglja. Najveći dio uglja izvesti će se iz Dravske banovine.

Novine su javile da je komesar za vanjske poslove Molotov prigodom posjete bugarske delegacije u Moskvi rekao: »Braću, ja nijesam ni zemljoradnik, ni pristupa kažive stranke, silne vašima. Zato ču vam govoriti kao političar o političkim pitanjima. Vi znate, da je bila težnja carske Rusije, da dobje Carigrad, to jest vrata iz Crnoga u Sredozemno more. To je težnja i Sovjetske Rusije. Ali mi smo svjesni da ga bez vaše, bugarske pomoći ne možemo ni osvojiti ni zadržati. Zato idemo zajednički prona velikim ciljevima.«

Kasnije je ta izjava bila demantirana.

Italijanski listi prinášaju slike vseh mogućih vrst biciklova, ki se jih sedaj posušujejo Italijani zaradi pomanjkanja bencina in so zaradi tega postali avtomobile neuporabni. V zadnjih mesecih se v Italiji prodali veš koles kakor v zadnjih dvoh letih skupaj. Kakor pišejo italijanski listi, se je štjevo koles samo v Rimu popetorilo.

V svezi s odhodom nemške manjšine iz Estonije so bila pogajanja med Nemčijo in Estonisko prekinjena. Razgovori so bili prekinjeni, ker so estonski zastopniki predložili Nemcem spiske o ogromnih dologovih, ki so jih zapustili odhajajoči Nemci na Estonskem. Vsa njihova imovina ne more nlikakor pokriti teh dolgov.

Italijansko ministertvo za korporacije je prepovedalo pripravljanje umetnih juh in »mishnereš« z mesnimi kockami (dad) v četrtkih in petkih, ko je prepovedano meso.

U Libiju su do sada otišle ove godine dvije parije kolonista. U ožujku ih je otišlo 20.000, a sada prije mjesec dana milijunih 20.000. Oko 1000 obitelji naseljeno je u Cirenaki u pokrajini Derna, drugi su posli u Mizuratu, Benghazi i u Tripolisu. U svemu ima sada u Libiji 160 hiljada talijanskih kolonista. Ministarstvo vojne je nametlo da oni mladići, koji su u vojsci otišli u Libiju imaju biti premješteni u Libiju da tamo služe vojsci.

KULTURNA KRONIKA

SODELOVANJE NAŠIH ROJAKOV PRI SLOVENSKIH REVJAH

(Konec)

Deveta številka prináša Br. Rudolfova pesem »Slava« i jedan A. Gradica »Jesen na Kontovljah«, komedija Jaka Zigona »Moja goča se na jabolke res zastoj«. Janka Sanca sonet »Vprašanja«; esej »Romantika in revolucija« in premišljevanje »O razstavi Revulicij-Cara«. Br. Rudolfova ter Lina Legiše ocenio knjige dr. Petreta »Pozikuzi lirizma pri Slovencih«.

Šesta številka družinskega lista »Prijetelji« prináša črtico Fr. Bevka »Dokod« in šest portretov našega umetnika Nikolaja Pirnata.

Osma številka prináša članek »Mlad umetnik na ljubljanskem polju« o našem kiparju Zdenku Kalinu.

V deveti številki objavlja Fr. Bevk črtico »Neviltat«.

V članku dr. P. Grošlja »Prirodnoznanstvena prizadevanja med Slovenci« objavljeno v dvojni šteti in sedmi številki poljud. znan. časopisa »Proteus«, je opisano delo naših pionirjev botanične vede — Idričjanov. V istem zvezku, med drobnimi vestimi, piše dr. Lavo Čermelj o gobi beli gomoljki v Istri.

Letošnja prva številka (39/40) mlad. lista »R a z o r i s« priobčuje povest Fr. Bevka »Izguljena pot« in pesem Danice Gradno ve »Moč mi mojo polje da.«

Šesta številka revije »Sodobnost«, posvećena v celotni 150 letnici francoske revolucije, prináša članek Borisa Futreza »Racionalizam in revolucija«, razpravo dr. Fr. Messenzela »Umetnost in revolucija« in članek Franceta Zwitterija »Francoska revolucija«.

Dvojna, sedma-osma številka prináša pomatit predavanja dr. Fr. Messenzela »Umetnik in njegova doba«; novelo Branke Jurca »Venite« (prevenc); pesmi I. Grudna »Pernikovo srce« i »jenaka pesem«; »V cvetočem vrtu«; pesmico Zime Vrščica-

jeve »Utrineke«; zun. polit. članek Kosa Alberta »Ob novem vozlu evropske politike« in od istega autorja članek »Vprašanje malega naroda« ter prispevek dr. Avg. Pirjeveca »Dve novi publikaciji o bibliotekskih problemih«. V rubrici Polemika je D. K. priobčil daljšo in zelo zanimivo razpravo pod naslovom »Legenda o Simonu Gregoriću« in legenda o Henriku Tumi (nadaljevanje), v odgovor razpravi, ki jo je dr. A. Brećelj priobčil v šteti št. »Dejanja«. Pod rubriko Naši problemi objavlja Vlado Vodopivec razpravo »Tekstilna stavka leta 1936«.

V dvojni deveti-deseti številki je objavljeno Igor Torkarovo »Štiri in dvaset ur Milana Ponikvarja«, Adolf Vogelini razmišljanje o naših gospodarski moći in sposobnosti gleda na bodočo samoupravno banovine Slovenije; Vodopivec Vlado je objavljeno razpravo pod naslovom »Vprašanje delavskih sindikatov«, Fran Zwitter je priobčil oceno knjige »Zgodovina mesta Kranja«, dr. Avg. Pirjevec nadaljuje razpravo »Dve novi publikaciji o bibliotekskih problemih«, D. K. nadaljuje polemiko s dr. A. Brećeljem pod naslovom »Legenda o Henriku Tumi«, glede verodostojnosti dr. Tumovih izjav v njegovih »Spominih«.

Peta številka Zenskega Sveta objavlja P. Hočevarjeve prevod iz bolgarsčine »Sedovi, ki se ne izgube.«

V šteti številki je objavljeno dr. Br. Vrčon članek »Za naše duše, našega duha in našo

voljo«; Iva Breščakova je napisala satiru »Just Poštenjak — patron alfaijske bolnišnice«; Pavla Hočevarjeva je prevedla iz rušćine črtico »Moćneša kot smrt« in napisala nekrológ v spomin Lady Aberdeneve, velike boriteljice za ženske pravice.

V dvojni, sedmi-osmi številki nadaljuje Iva Breščakova s nastavkom »Just Poštenjak — patron alfaijske bolnišnice«, Erna Musser objavlja pesem »Poletna silka«, Pavla Hočevarjeva pripeva tri sestavke: »Pokažimo se svetu« (razmišljanje), »Svojeiztrna manifestacija slovenske misli« (o ženski narodu) ter misli in pripomne k delu Ane Eleonore Roosevelt: »Spomenica evropskim ženama«, Erna Musserova ocenjuje M. Maljejeve »Rudarske balade«.

Deveta številka prináša nadaljevanje delave Breščakove »Just Poštenjak — patron alfaijske bolnišnice« in oceno Lina Legiše pod naslovom »Pesmi Vide Taufferjeve«.

V deseti številki je objavila Munih Jovića novelo »Tudi on je imel srce«, Pavla Hočevarjeva da članek »Žena in obramba države«.

Enajsta številka prináša odlomek iz povesti »Kaplan Martin Cedermac«, pod naslovom »Za našo besedo in pesem« in Erne Musserjeve članek »Za narodov blagore.«

V drugo četrti, šteti i deveti številki zenskega lista »Žena in dom« je objavljeno Fr. Bevka prevod J. Boierja »Ljubezan u kočli«.

VIJESTI IZ DOMOVINE

SLOVENSKO DRUŠTVO SPET DOVOLJENO

Ljubljana, 1. novembra 1939. Banka uprava je dne 16. januarja t. l. razpustila »Slovensko društvo«, ki si je postavilo za cilj zbrati slovensko razumnstvo na narodni osnovi k sporazumnemu delu za kulturni in gospodarski napredek slovenskega naroda. Obiast je odkrivala društvo, da se je bavilo s politiko in da je delalo zoper državni red. Kot razlogi političnega delovanja so bile navedene tri točke iz resolucije, ki jo je društvo izdalo dne 6. novembra 1933, katera dobesedno navajamo:

1. Narodna samobitnost Slovencev nam je kot naravna in zgodovinska rešenica nedotakljiva podlaga za vse naše delo, pa najsi bi bili domači in zunanji politični dogodbi kakršni koli. Načelo narodne samopomoči nam je vrhovno politično vodilo.
2. Slovenci, Hrvači in Srbi smo se po načelu narodne samoodločbe združili v državno celoto; to celoto priznavamo kot svojo narodno državo, ker smo prepričani, da bi mogli v njej vsi trije narodi nemoteno razvijati svojo narodno samobitnost. Zategadelj naj tisti, ki imajo moč, kar najhitreje uredi notranje razmere v državi tako, da bodo zadovoljile zahteve Slovencev, Hrvatov in Srbov po samostojnem narodnem življenju. Tak odkritosrčen sporazum je odprl pot do državne združitve vseh jugoslovenskih narodov.

3. Nikoli ne smemo pozabiti, da živijo polovica Slovencev zunaj naše države: del slovenskega naroda so, zato moramo zmeraj delati zanje. Porabiti moramo vsako prilžnost, da jim pomagamo in jih ohranimo kot živ ud našega narodnega telesa. V dnevih, ko se spreminjajo meje srednje Evrope in toliko poudarja narodno načelo, bi morali o tem spgovoriti jasno besedo tudi naši državljani.

Društvo se je pritožilo na ministrstvo za notranja dela, ki je odločbo banovine potrdilo. Zoper odločbo ministrstva notrajni del je »Slovensko društvo« vložilo pritožbo pri državnem svetu, ki je dne 25. oktobra t. l. izdalo razsodbo, s katero je društvo dovoljeno zopetno delovanje.

Trogirski lavovi

Zagreb — »Hrvatski Dnevnik« donosi nedavno vijest iz Trogira, da tamošnji Hrvati traže istragu protiv krivaca, koji su prije nekoliko godina razbili kamene ploče s kraljnim lavovima Sv. Marka. Kraljati lav sv. Marka bio je znak mletačke vlasti u tim krajevima. Članak »Hrvatskog Dnevnika« citiraju sve talijanske novine. Turinška »Stampa« donosi članak na dva stupca pod naslovom »Hrvati traže osvetu radi uništenih lavova u Trogiru«, a isto tako pišu na veliko o tom i tršćanski »Piccolo« i »Popolce« i »Corriere« i »Vedette« i

Teškoče Izvoza goveda u Italiju

Zagreb — Posljednjim trgovčakim ugovorom s Italijom povećan je bio kontingent našeg izvoza goveda u Italiju, koji se je odvijao u glavnom preko Rijeka. Isprija su naši izvoznici iskristavali cijelu količinu, koja je bila ugovorom predviđena, no u posljednje vrijeme taj se kontingent ne iskorišćuje u cjelosti. Naši trgovci stokom ne će da šalju u Italiju stoku, jer Talijani vrše samu klasifikaciju robe i to uspoređujući našu stoku s mađarskom, koja se također na veliko izvozi preko Rijeka. U tom uspoređivanju oni našu stoku uvijek uvrstavaju u nižu klasu, pa joj odredjuju i nižu cijenu.

Društvene vijesti

Iz omladinskoga gibanja u Celju

Celje. — Zbrali smo se tudi mi mladi in osnovali svoj odtsek pod okriljem društva »Sočec«. Ustanovitev mladinske emigrantske sekcije je bila nujna potreba. Kajti bati se je že bilo zastojta. Vsako delo, ki ima dolgo pot pred seboj in ki mu je cilj začetan v bodočnosti, sloni na ramah mnogih in ker oni, ki so temu delu podali smernice, polagoma odmirlajo, morajo v svrhu urednitvenja ideje, započeto delo nadaljevati novi ljudje, ki prihajajo iz mlajših vrst, vse dotlej, dokler ni dosežen cilj. Zato nismo smeli dopustiti, da bi zavest nepravice, storjene našemu narodu, ki je v sredi naših očetov živa in težka, v nas mladih zamrla. Ni še izvršena naša mislija! Mnogo dela in truda je pred nami. Mi mladi to vemo in se ne bojimo. Živimo v časih, ko se pravica tepta in ko se skrunjajo živi deli narodovega telesa. Zato moramo sedeti času, to se pravi, pripravljati moramo biti na žrtve. Toda zmagali bomo; naša zmaga pa mora biti v znamenju skupnega dela vseh emigrantov.

V tem smislu se je govorilo na prvem sestanku mladinske sekcije društva »Sočec«, ki se je vršil 25. X. t. l. v društvenih prostorih Narodnega doma. Na tem sestanku je bil izvoljen pripravljavni odbor, ki naj bi izdelal sestavo novega mladinskega odbora. V nedeljo 5. XI. t. l. se je vršil v Celju tudi sestanek emigrantske mladine iz Hrvatske in Slovenije, 15. XI. t. l. pa je bil sklican sestanek, na katerem se je izvolil sledeč odbor: Rustja Olga — načelnica, Klemenc Stanko — nam. načelnik in tajnik, Cergol Dorc, Repenski Milos, Sone Ruža, Rozman Anton, Furlan Emil, Cigoj Janko — odborniki. — R. O.

Zazulov večer

V soboto 2. decembra ob 20. bo priredil Idrjski krožek v gostilni pri Vidmarju »Zazulov večer«. Malo znanega toda zanimivega in pomembnega moža bomo spoznali po prostem programu. Več bomo spregovorili o njem ob priliki njegove 70. letnice. Vabljeni vsi rojaki in prijatelji.

BRATINOVA PROSLAVA V CELJU

Idrjski rojak Valo Bratina bo proslavil svoj jubilej v Celju v torek 28. novembra. Proslava do celjskem gledališču. Igrali bodo Bevkovo: Partijo saha.

Omladinski svet v Ljubljani je imel v nedeljo 26. t. u lokalu Tabora, Nunska ulica št. 3 plenarno sejo. Tega sestanka so se udeležili tudi zastopniki hrvatskih emigrantskih organizacij in nekateri emigrantski delavci.

Drštvo Slovencev in Hrvatov »Gorica« v Ptuju bo 2. decembra 1939 (v soboto) ob 8 uri večer izbralo v prostorih restavracije Narodnega Doma v Ptuju voditelje, ki naj vodijo večje zveje vseh nas...

Na tem večeru bo Miklavž gostil vse sestire in brate in njihove prijatelje z »zajčji« repi, grlo pa si bo moral naukati vsak iz svojega žepa.

Ne bodimo tedaj malomarni in ne dajmo korabe Miklavžu ter odzivno se polnoštevimo, ker večerja je pripravljena za preko 100 ljudi.

Torej na občni zbor zave vas
Odtor

NAŠA KULTURNA KRONIKA

LIRIKA IGA GRUDNA

Pod tem naslovom je izšel v reviji »Južni pregled«, ki izhaja v Skopju, obširen prikaz Grudnovega stvaranja izpoln peresa našega kulturnega delavca dr. Toma Smerdelja. Sedaj je avtor to kritiko izdal v posebni knjižici ta obširni članek, v kateri analiza posemneze pesni. V uvodu pravi, da je povolna slovenska lirika povolna po svojem razvoju. Iz subjektivno vizionarstva je prešla v posebno vrsto stvarnosti, ki bi se morala imenovati pesništvo realizem v okviru ekspresionistične omanlike. Liriko zastopajo tri manjša imena: Alojz Gradnik, Vida Tancigajeva in Igo Gruden. Lirikov je še vedno tja, ki so najbolj karakteristični. Pri teh pesnikih je njihova duhovna manifestacija polna posebnega nemira. V glavniku je ta nemir najbolj izražen pri Gradniku, protein pri Tancigajevi in apokaliptično privlačen pri Grudnu. Za njihovo obliko pravi pisec, da je zelo uglajena.

NASI V DRUGIH CASOPISIH

Mariborski »Večernik« z dne 18. novembra 1939 je prinesel izpod peresa Lada Božiča daljšo reportažo iz življenja na slovenski severni meji z naslovom: Po dolinah in klancih naše severne meje. Srečanja po Kubanske in Koroskem do grebena Ojstrice.

Od istega pisatelja je izšel tudi v ponedeljski izdaji »Jutra« z dne 20. novembra skoro celo stran obsegajoč in s slikami opremljen popis poti in krajev na severni meji od Maribora do Kamniških planin pod naslovom: Severna meja, naša skrb in ljubezen.

KNJIGE »GORISKE MOHORJEVE DRUŽBE«

Te dni so izšle knjižice Goriske Mohorjeve knjige za leto 1940, ki pa so po obliki in po vsebini dokaj skromne, preskromne celo v razmerju s prililkami, v katerih so nastale. Saj bi morala družba vsaj za to skrbeti, da nudi svojim citateljem trajnejše čtivo na boljsem in trpežnejšem papirju.

Letos je izdala Družba pet knjig, in sicer:

- Koledar, ki prinaša raznovrstno gradivo, in ki je tokrat okrašen z novo naslovno stranjo in novimi zaglavji, katera je naslikala Ksenija Prunkova. Od članok nas bodo posebno zanimali: F. Rupnik, Naselstven ljudstva ob gorejni Idrijci in v okolici Cerkena; R. Bednarik, Nekdaj v starih časih (paberki iz zgodovine Goriskega); Dr. I. Tul, Torklja in tor-kljariji (Oljarna in oljariji); Iski, Koštobona pri Kopru; P. Petrič, Stara gora pri Čedadu, ter nekrologa Ignacija Le-bana in Venceslava Beleta.

Janko Kernik Testament, v novem ponatisu in s kratko karakterizacijjo pisca.

Matija Novak, Napoleon, kratak zgodovinski opis velikega vojskovođe in državnika s slikami.

Blagovest, življenje našega gospoda Jezusa Kristusa opisana z besedami štirih evangelji. I. del. Sestavljen je iz pokloni mons. dr. J. Ličan, dopolnil pa jupnik A. Berbuč.

Poredni Bobi, vesela zgodba s slikami, prevedena po nemškem izvirniku G. T. Rotmana.

Knjižice Goriske Matice do sedaj niso še izšle, verjetno niso še vse odobrene. Išel je tudi enajsti snopić »Sejaveca«, (Nedeljsko branje, pouk, zgodovina, le-gende, tretje knjige sedmi zvezek), ki se že tiskata.

POPRAVEK.

V zadnji številki smo pomotoma napisali v vesti, da je bil naš idrjski rojak Franc Treven upokojen kot strojni nadmojster v železniških delavnica h v Mariboru. Vest popravljamo v toliko, da je bil naš rojak nadstrojni mojster v kurlinici. K temu naj še dodamo, da je eden izmed najboljših delavcev na severni meji, ki je v najhujših dnevih »zelene garde« odločno vtrajal v prvih vrstah in tih borce za naše ideale. Pred časom je bil odlikovan z zlato kožano za zvesto službovanje.

LIČNE VIJESTI

Varaždin — Učitelj u Ivanču g. Josip Lukež, rodom iz Pčinja u Istri, videnčo se s gđijom Slavicom Kindličevo učiteljicom u Kuljeveci. Srdčano čestitamo!

DIPLOME.

Med prvimi diplomiranim inženjeri ekonomije, ki jim je uredba z dne 15. 6. t. l. priznala akademski naslov inženjera je tudi naš rojak Stanišlav Čolija iz Ribemberka, ki je 31. listopada t. l. položil diplomski izpit na ekonomsko-komercijalni visoki šoli v Zagrebu. Na tej šoli je diplomiral tudi rojak Hreščak Milan iz Lovca pri Divači. Čestitamo!

† RAFAEL DOLINAR

V nedeljo 20. novembra je umrl v Ljubljani, po dolgi in mučni bolezni, ki to je prinesel iz svetove vošne, v starosti 40 let, idrjski rojak in naš rudar Rafael Dolinar u znane Dolinarjeve družine. Na zadnji poti so ga spremljivali številni rojaki. Na grobu smo imeli zopet Prelovecar: Of Dobredob v imenu Idrjčanov pa je spremljevali poslovno besedo predsednik Tona Kos, Ožganog ga v lepem spominu žalujemo naša Iskrvena službo.

† P. LEOPOLD ZORMAN

V Sofiji je umrl znan slovenski kampanec P. Leopold Zorman, predstavnik vseh kampancev, ki delujejo u Beogradu. Pokopani se je rodil 1. 1888 u Slavcu pri Postolnu. Bil je tudi dvojni duhovnik za carico Ivanu in kateher na katoliški gimnaziji. Naj počiva u auru v hrvatski bolgarski meji!

TEJ ŠTEVILKI

smo priložili postne položnice. Zaradi tega prošimo vse naročnike, ki se niso plačali naročnine za to leto, da bi to čimprej storili.

Tiste, ki so poravnali dolžno naročnino, pa prošimo, da bi pridržali položnice za drugo priliko in oprositi, da smo ih tudi mi poslali, ker nam je drugače tehnično nemogoče storiti. UPRAVA.

NOVE KNJIGE I REVIJE

Mate Demarin: Praktični primjeri radne obuke

Ima jedna stvar kod naših istarskih učitelja i nastavnika, koju kod drugih učitelja ne nalazimo uvijek. Hrvatski učitelji u Istri nienisu nikad dolazili iz grada kao gradska djeca u selo, u ambijentu, koji bi im bio stran, medju djecu čiji mentalitet ne bi poznavali. Oni su svi od reda bili seljačka djeca, srasla s narodom, poznavajući njegovu psilu u tačinu. I zato se nikad nije dešavalo, da bi učitelj kod nas došao u sukob s narodom ili da bi ikada bio smatran strancem, gospodinom, a pogotovo pak ne pokvarenim gospodinom.

On je na selu bio uz narodnog župnika pokretač svake dobre, lijepe i plemenite stvari, on je bio duša svakog narodnog, kulturnog i ekonomskog rada, on je ljubi bio ne školnik strancem, nego otac.

Samo tako možemo sebi potaćiti danas zašto je to ki broj naš Istrana i istarskih odgojitelja kod nas u redovima prvih pedagoga. Baš smo nedavno na ovom mjestu referirali o prvom hrvatskom pedagoškom leksikonu: kog su dobrim dijelom uredila također dva Istranina, De Franćski i Josip Demarin, a sada evo dobivamo još jednu izvršnu pedagošku knjigu: »Praktični primjeri radne obuke«, koju je izdao drugi jedan Istranin, profesor preparandije u Gospiću Mate Demarin.

Mate Demarin poznati je pedagog i pedagoški pisac. Rodio se 1899. u Premanturu, počeo je suradnjivati u »Učiteljskom listu« u Trstu 1921., a kasnije je napisao čitav leksikon. — Odgovorni urednik: IVAN STARAI. Zvonimirova ul. 46. III kat — Vlasnik: IZVAVAC Konzeoje Istarska. Masarykova ul. 28a II Brij. (tel. 26-80). — Istarske izlazi svakog tjeđna u petak. — Broj cirkovnog računa 35.789. — Pretplata za jedan godinu 48 d., za pola godinu 24 d. za umozetno dvostruko. Za Ameriku z dotara na Zagreb, Masarykova ul. 28a — Za tiskaru odgovara: Rudolf Poljanovic Zagreb. ulica dr. 131. — Tiskac: Jugoslovenska štampa

Novi knjige i revije

lav niz odgojnih i pedagoških članaka u »Savremenoj školi«, »Napretku«, »Učitelju«, »Narodnoj prosvjeti«, »Domu i školi« i drugim. Kao zasebne knjige izdao je do sada: »Praktični primjeri radne obuke« 1931. — »Ideačne komponente radne škole« 1936. — i sada evo drugu knjigu »Praktičnih primjera radne obuke«. Osim toga su štampane i ove njegove rasprave: »Etičko i moralno shvaćanje u svijetlu socijalnoga napretka« (»Napredak« 1929) — »Moje prvo poučavanje — prilog psihologiji učiteljskih pripravnika« (»Savremena škola«).

U svojoj najnovijoj knjizi Demarin je svestrano obradio i prikazao obuku u predmetima: jezik, zemljopis, povijest, poznavanje prirode, račun i geometrija, higijena, pjevanje i gimnastika. U drugom dijelu istosni jedanaest primjera za rad u osnovnoj školi. De marnova knjiga, koja obrađuje našu pedagoško-didaktičnu problematiku na temelju našega života, naše povijesti i prirode, izvrstan je i koristan priručnik i za roditelje i za nastavnike.

Knjiga obašuje oko 200 stranica teksta, a pojedini su primjeri poručeni odgovarajućim slikama ili crtežima, a neki koji se odnose na pjevanje i netama što čini cijelu knjigu originalnijom i interesantnijom, a posvema je u skladu s principima savremene zorne obuke.

Demarinovi »Praktični primjeri radne obuke« izšli su u izdanjima naklade školskih knjiga bivše Savske banovine u Zagrebu, a nije na odmet spomenuti još i to, da se pisac na uspomenu svoje pokojne majke odrekao autorskoga honorara u korist fonda za gradnju narodnih škola na teritoriju bivše Savske banovine. Nastavnik i pedagoški pi-rac Mate Demarin pokazao je i time da je dostijedan samome sebi i vjeran svom pedagoškom odgojnom idealu.

PRILUKA ZA BOŽIČNI BROJ »ISTRE«

neka se pošalju najkasnije do 10 prosinca. Što bude stiglo iz toga roka neće se moći uvrstiti u Božićnom broju.

PORUKA UREDNIŠTVA

Mihajlo Klosov, Ludbreg — Vaša tu-maćenja o prilika na SSSP vrlo su nam dobro došla. Stampati ih našalost nemozno, ali čeno se prema njima znati računati.

PRILUKI ZA BOŽIČNI BROJ »ISTRE«

neka se pošalju najkasnije do 10 prosinca. Što bude stiglo iz toga roka neće se moći uvrstiti u Božićnom broju.

Za tiskaru odgovara: Rudolf Poljanovic Zagreb. ulica dr. 131. — Knjoplat se ne vraćaju.